

2. **LEC** (43) *vb pf i impf*

pf (39) [w znac. **I.**], *impf* (4) [w znac. **II.**].

W *inf* oraz w formach *sg m praet i con e* pochylone, w pozostałych formach *praet i con e* jasne; *part praet act* z tekstu nie oznaczającego é.

inf léć (3). ◇ *fut 1 sg* lęęę (2). ◇ *2 sg* lęesz (2). ◇ *3 sg* lęże (6). ◇ *3 pl* lęą (2). ◇ *praet 1 sg m -m* légł (1). ◇ *3 sg m* légł (4). *f* legła (4). *n* legło (8). ◇ *3 pl m pers* legli (2). *subst* legły (1). ◇ *plusq 3 sg f* legła była (1). ◇ *3 pl m pers* legli byli (1). ◇ *imp 3 sg* niechâj, niechże lęże (3). ◇ *con 2 sg m* byś légł (1). ◇ *3 pl m pers* by legli (1). ◇ *part praes act* lęgąc (1). ◇ *part praet act* l(e)gszy (2).

Sł stp notuje, *Cn brak*, *Linde XVI – XVIII w.*

I. *pf* (39) :

1. Przybrać pozycję leżącą (niekiedy iść spać) (21) : *RejPos* 162v; W pokoiu zaráz lęęę y zálnę/ [*accubabo et dormiam*] boś ty Iehowo łam vbęspieczyłz mieřzkánie moię. *BudBib Ps* 4/8[9], *Ps* 56/4[5]; *SkarŻyw* 560.

lec do czego (2): niechże [*chory*] lęże do pościeley *SienLek* 141, 141v.

lec w co (2): álbo w onę kąpiel niechay chory lęże *SienLek* 104v, 131v.

lec na czym [o pozycji] (1): á tho ciepło zágrzawłzy w przeciwné vcho náley/ ległzy ná tey řtronie w ktorey ząb boli *SienLek* 76v.

lec na czym [o podłożu] (3): śiáná w pięć włożyć [...]/ ná nim wpiec léć/ á thám fyę wypoćić *SienLek* 131v. *Cf* »na łózu lec«, »lec na ziemi«.

W przeciwstawieniu: »lec ... wstać« (2): *SkarŻyw* 574; Wesoł lęże y wltánie w Bogu vfáiący *KołakSzczęśl C2*.

Zwroty: »lec na bok« (1): tedy lężefz ná bok twoy práwy [*dormies super latus tuum dexterum*] znowu *BudBib Ez* 4/6.

»lec na brzuch« (1): Muśi czáfem [...] Ległzy ná brzuch y mętney náchłyńác fie wody. *RejWiz* 13.

»lec w grobie« (1): Bo oná dobrze przedtym legła wgrobie była *KochDz* 108.

»na łózu lec« (1): Ani ná fwym łózu lédz/ áni oczu zmrużyć/ Ani požádných dárów řnu řlodkięgo vżyć *KochPs* 195.

»lec wznak, na wznak« (1:l) (2): Potym niechay [*rodząca*] rowno ná wznák lęże *SienLek* 116; *ArtKanc S4*.

»lec na ziemi« (1): Y wftał krol á podárl řzáty řwoie y legł ná ziemi [*et iacuit in terra*] *BudBib 2.Reg* 13/31.

Przen (1) :

Zwrot: »lec w grobie [z kim]« (1): A moiá wřzytká rádość legła z tobą w grobie. *KochFr* 70.

a. *O stosunku płciowym* (2) :

lec z kim (1): a obcy legli z ich żonami! *KochMon* 30.

Zwrot: »lec przy boku« (1): Powiádaia řfz fie żadney znaś [!] y ręką nigdy nie dotknął/ áni przy boku kiedy ktorey znas legł. *SkarŻyw* 108.

2. *Stracić życie* (16) :

a. Polec, zginąć na polu bitwy (15) : a oni już legli [byli] w ziemi Tamże, w Lacedemonie *KochMon* 27; Niechay przyidą zwolennicy Y podnieście też arma. Ale wára/ lęgać wżytcy. *MWilkHist* B4; *StryjKron* 532; *KochFr* 116; siła zacnych Rzymian [...] legło *KochWr* 34; *GrabowSet* T4v; *KmitaSpit* A2, B2v, C2v, C5v; Tám [pod Białogrodem] legło czoło ludzi *CzahTr* F3v; ludzi wiele/ Mężnych legło przez szablę Perfką *CzahTr* F4, F4.

W porównaniu (1): Sławni mężowie legli/ iák zboże od kofy *GórnTroas* 17.

W przen (1) : Gdzie twé przednie zwycięztwa legły ztobą márníe. *KochFrag* 41.

b. Umrzeć (1):

W porównaniu (1): Pámieći y sił zbywłzy: iáko więc kwiát lęże/ Którego przy vwróci oftry pług dośięże. *KochPam* 88.

3. Być umieszczonym, znaleźć się na powierzchni ziemi (o przedmiotach) [na czym] (2) : Drewno gdy po morzu pływa/ Ná wzrok więtfze niż íeft bywa: Aleć się práwie vkaże/ Kiedy iuż ná brzegu lężę [!]. *BierEz* G3v, F3v.

II. impf. Kłaść się, udawać się na nocny spoczynek, iść spać (4) : Nízfli ná iutrznią dzwoniono/ pierwey oná wftála: [...] á fkoró poczęto dzwonić/ legła/ áby iey fioftry ná modlitwie nie záfstały. *SkarŻyw* 161.

W przeciwstawieniu: »lec ... wstawać« (1): cóżkolwiek czynífz/ ták lęgać/ iáko y wftáiac *OrzQuin* M3.

Szereg: »ani jeść (ani pić) ani lec« (2): Trzy dni przed wielką nocą nie iádła/ á przez cały żywot fwoy áni piła áni legła/ ále/ przed ołtarzem [...] leżała. *SkarŻyw* 160, 142.

Formacje współrdzenne: dolec, nalec, oblec, odlec, podlec, polec, przylec, rozlec się, ulec, ulec się, wlec, zalec, zlec; dolegać, legać, nadlegać, nalegać, oblegać, podlegać, polegać, przelegać, przelegać się, przylegać, rozlegać się, ulegać, wylegać się, zalegać, zalegać się, zlegać się; legawać; zlegować; doleżeć, doleżeć się, leżeć, nadleżeć, należeć, należeć się, obleżeć, odleżeć się, poleżeć, przeleżeć, przeleżeć się, przyleżeć, przynależeć, rozleżeć się, uleżeć, uleżeć się, wyleżeć, wyleżeć się, wzleżeć, zależeć, zależeć się.

Cf **LEGŁY**